

Протокол

№

гр. София, 16.01.2024 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 16.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ингилизов

при участието на секретаря Кристина Алексиева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **9245** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След спазване на разпоредбите на чл. 142, ал. 1 ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, на именното повикване в 15:04 ч се явиха:

ИЩЕЦЪТ - М. О. Л. - редовно призван, явява се лично и се представлява от адв. К., с пълномощно по делото.

ОТВЕТНИКЪТ - Комисия за защита от дискриминация (КЗД) - редовно призван, представлява се от юрк. М. и юрк. И., с пълномощно от днес.

СГП редовно уведомена, представлява се от прокурор Д..

СТРАНИТЕ (поотделно): Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, с оглед на което

О П Р Е Д Е Л И: ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА искова молба на М. О. Л. срещу Комисия за защита от дискриминация (КЗД) на осн. чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ за сумата от 3900,00 лева – обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 14.07.2022 г. до окончателното изплащане на главницата.

В исковата молба се сочи, че вредите са причинени от незаконосъобразен административен акт – решение № 98/06.03.2017 г. по преписка № 397/2015 г. на КЗД, отменено с влязло в сила Решение № 7115/14.07.2022 г. по адм. дело № 1084/2018 г. на ВАС, Пето отделение.

Към исковата молба са приложени писмени доказателства.
ДОКЛАДВА изисканата преписка от КЗД, постъпила на 02.01.2024 г.

АДВ. К.: Поддържам исковата молба. Водим един свидетел. Считаме, че ще бъде достатъчен.

Представяме и моля да приемете предложението, което сме отправили до КЗД за уреждане на спора извънсъдебно и съответно отговорът, който е постъпил. Нямаме други доказателствени искания.

ЮРК. М.: Оспорвам исковата молба.

ПРОКУРОРЪТ: Нямам искания. Да се приемат днес представените доказателства.

СЪДЪТ намира, че следва да приеме към материалите по делото доказателствата приложени с исковата молба, изисканата преписка от КЗД, както и днес представените писмени доказателства от ищеца.

С оглед горното, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА и ПРИЛАГА доказателствата приложени към исковата молба.

ПРИЕМА и ПРИЛАГА постъпилата на 02.01.2024 г. преписка от КЗД.

ПРИЕМА и ПРИЛАГА представените от ищеца днес писмени доказателства.

ПРИСТЪПВА към разпит на допуснатия свидетел.

СНЕМА самоличността на същия:

М. А. Л. – 37 год., българка, български гражданин, висше образование, неосъждана, без дела със страните.

СВИДЕТЕЛКАТА Л.: Ищецът ми е съпруг. Желая да свидетелствам.

СЪДЪТ предупреди свидетелката за наказателната отговорност по чл. 290, ал. 1 НК и същата обеща да говори истината.

Разпитана от страните свидетелката Л. заяви:

Делото е свързано с едно решение на КЗД от 2017 г., с което съпругът ми беше наказан за твърдението, че незаконосъобразно не е допускал съдебна заседателка да участва в съдебни заседания. Делото е свързано с това какво и как изживя той следствие на това решение на КЗД. Той обжалва решението и в крайна сметка след доста години през 2022 г. решението беше отменено. В този период обаче се е случвало много често да обсъждаме това дело, защото то носеше изключително негативни изживявания на съпруга ми. Притесняваше се от това. Делото стана медийно известно. Той беше посочен с имената и длъжността, която заемаше към онзи момент. Това се отрази на личните изживявания и на усещането за липса на справедливост, което създаваше това решение, защото съпругът ми беше убеден, че не е допускал по никакъв начин дискриминация спрямо незрящата съдебна заседателка. Още повече, че той не е нетолерантен човек и няма как изобщо такъв тип отношение може да бъде свързано с името му. Това е нещо, което го притесняваше, защото имаше много наши близки, които са ни питали директно какво се случва, защо и как

така изобщо е допуснал такова отношение към човек, който е с някакъв проблем и се е налагало да обясняваме всъщност в какво изобщо представлява целият процес, каква е работата на съдебния заседател и защо няма дискриминация в конкретният случай. Случвало се е да го обсъждам с мои колеги също, защото аз също съм юрист и с юристи е една идея по-лесно, но когато става въпрос за хора, които не познават процеса е доста по-трудно. Имаше много хора, за които на пръв поглед това изглеждаше като дискриминация. Съпругът ми се чувстваше зле от този факт и изпитваше неудобство да обсъжда темата, защото неговата надежда беше, че още изначално при завеждане на делото, че в крайна сметка КЗД е органът, който може реално да направи обективна преценка дали има дискриминация в конкретния случай. След като излязоха с решението, което впоследствие беше обявено за незаконосъобразно, в крайна сметка стана ясно, че КЗД, въпреки че това е основната й роля, не успява да установи и обясни кога и къде има дискриминация.

Доколкото знам няма съобщения на съда и на КЗД, в което да се обяснява, че М. Л. не е дискриминирал слепи хора. Не знам и медийно да е ставало известно. Не съм открила нищо такова нито на сайта на ВАС, нито на сайта на КЗД. Търсила съм такава информация, защото се е случвало да ме питат и мен какво се е случило в крайна сметка с това дело. М. Л. също търсеше такава информация ежедневно, тъй като за него беше важно да изчисти името си по някакъв начин и да стане ясно, че в крайна сметка и по някакъв начин неговите негативни изживявания през цялото това време грубо казано да бъдат овъзмездени, да бъде признато публично, че това не е случай, в който има дискриминация и той не е такъв човек, който дискриминира хора с увреждания.

Той беше санкциониран в качеството си на председател на СРС. Всъщност обвинението тогава беше, че не е допуснал съдебният заседател да участва в заседанието. Реално съдебният заседател не беше допуснат от председателя на състава. Това, което искаше съдебният заседател беше съпругът ми в качеството на председател да вземе отношение. Той такова отношение по конкретния казус не е взел. Няма нито писмен акт, нито нищо, което да изхожда от съпруга ми като отношение.

До излизането на решението на ВАС това дело беше част от нашия живот, защото казусът е специфичен, тъй като у съпруга ми предизвиква различни емоции в различни моменти. Случвало се е да е гневен, притеснен. Изобщо беше въпрос на стрес и ангажимент за цялото ни семейство. Обсъждали сме го с родителите ми. Търсили сме различни варианти как е решен въпросът в чужбина изобщо. По случая бяхме стигнали и сме чели и решение на Конституционния съд на Германия по въпроса. В крайна сметка това беше един ангажимент за всички ни и беше нещо, което ни притесняваше, защото държим и аз, и той, споменах и семейството ни изобщо, обсъждали сме го и с приятели, включително и той със свои колеги и мисля, че и медийно го търсеха от различни места за коментар. В този смисъл това при всички положения създава притеснения и стрес.

Той беше решил, че в крайна сметка иска да е сигурен, че ще може да е максимално обективен, защото когато изживяваш емоционално един казус е добре да има някой отстрани, който да работи с теб и в този смисъл ангажирал адвокат.

Разбира се това отнемаше време и време, в което не е бил вкъщи, не е бил в нас и не сме могли да използваме свободното си време, тъй като това в крайна сметка беше извънработен ангажимент.

Ако някой е спрял да общува с него заради това решение, няма как да съм сигурна

дали и по какви причини някой може да спре да общува със съпруга ми. Казах фактът, че стана медийно известно и това означава, че го представят пред цялото общество като един човек, дискриминиращ човек с увреждания. Общественият му образ е засегнат от това нещо също, а в случая той е човек, който има такъв и гради обществен образ. Познават го в обществото и смятам, че не е въпрос само в социума и в нашия приятелски кръг. Още повече и професионално това се обсъждаше, тъй като за мен също беше интересно как реагират колегите му юристи и дали проблемът е, че юридически не се разбира или като цяло хората трудно могат да преценят обективно какво се случва в този казус. Според мен нещата са свързани в крайна сметка. Причината да се стигне до нещо такова е решението, което излезе от КЗД. Истината е, че негативните преживявания частично продължават и към момента, защото той не обича да се връща към казуса, но това, което в крайна сметка беше решението на ВАС през лятото на 2022 г. - отменителното решение. А. да, вече пета, шеста година тези преживявания не отшумяват напълно, защото това е въпрос на името му, така или иначе към момента не може да се каже, че е изчистено докрай, защото медийно известен стана случаят, но не и начинът, по който приключи. Не бих казала, че е имал контакт с медицински специалисти, но въкъси е имало моменти, в които аз съм била по-притеснена, виждайки колко много емоция влага той в това нещо и как му се отразява.

СТРАНИТЕ (поотделно): Нямаме други въпроси към свидетеля.
Разпитът приключи и свидетелят остана в залата.

СТРАНИТЕ (поотделно): Нямаме други доказателствени искания.

Съдебният състав счита, че следва да заличи допуснатия втори свидетел, с оглед направеното оттегляне.
С оглед горното, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ОТМЕНЯ частично определението си от 17.11.2023 г. по отношение на втория допуснат свидетел, като заличава същия.

СТРАНИТЕ (поотделно): Нямаме други доказателствени искания.
СЪДЪТ намира, че делото е изяснено от фактическа страна, поради което

О П Р Е Д Е Л И: ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО ПО СЪЩЕСТВО

ИЩЕЦЪТ Л. (лично): Моля да уважите предявения иск така, както е заявен с исковата молба. Моля да обърнете внимание, че когато един човек стане обект на незаконосъобразен административен акт, както аз от решението на КЗД, той неминуемо изпитва неимуществени вреди. Практика във ВКС в тази посока има обилна. Само фактът, че години наред вместо аз да избира как да живия принудително заради незаконосъобразна процедура съм бил ангажиран с този случай, означава, че някой е отнел от живота ми време и то за негативни изживявания, защото съм бил обвинен, че съм извършил законово нарушение. За мен, като бивш съдия тогава и

председател на съда, спазването на закона, аз съм специалист по наказателно право и съм наясно кога един съдебен заседател може да участва или не, беше абсолютно неприемливо и беше изключително унизително да бъда посочен от комисията, която не можа да вникне в казуса, че съм закононарушител. Това решение е в основата на всичко останало. Години наред разнасян по съдилища и по медии. Вярно е, че публично случаят стана известен от прессъобщение на ВАС, но е вярно, че без това решение на КЗД да го има и аз да съм обвинен заедно с друг колега, нямаше какво да се разпространява. Ангажирано време, ангажирани усилия, работа с адвокати, липса на време със семейството си, но наистина е унизително един орган като КЗД да не може да разбере кой е крив, кой е прав и в този случай, както каза ВАС аз не съм бил крив. Вярно е, че ВАС отмени решението на КЗД и върна преписката за ново разглеждане. С това решение ВАС каза това решение на КЗД и по начина, по който е формулирано и по начина, по който е изследван случаят е незаконосъобразно. Затова фактът, че е върнато за ново разглеждане, а впоследствие както сте видял КЗД прекрати преписката, незрящата почина, а нейната наследничка не искаше да продължи производството, не променя факта, че решението на КЗД е незаконосъобразно.

В нито един момент не съм наказан с влязъл стабилен акт за дискриминация. В обществото обаче излязох дискриминатор.

Защо 3900,00 лева? Защото както и прокурорът попита години наред живях с това, разпространено беше публично, комисията не намери за необходимо да пусне едно кратичко съобщение в някое ъгълче прессъобщение, че преписката е приключила и М. Л. е оневинен. Поканих ги за споразумение. Казах „дайте да спестим и разноски, и време“. В. техният отговор. Той е унизителен и ми се кара председателката на Комисията да внимавам какво говоря, да внимавам, че наричам незаконосъобразния акт безобразен, незаконосъобразен, противоправен.

Моля по отношение само това, размерът на обезщетението не казвайте колкото там присъдите, че това е по справедливост. Обосновете тази справедливост – икономически отношения, период на извършване, моята, ако искате натура и каквото искате, но постоянно го срещам това – 500,00 лв., или 1000,00 лв., или 2000,00 лв., защото така е справедливо. Аз не разбирам абстрактната справедливост. Искам да я видя пренесена към конкретика. Моля да присъдите разноски и на упълномощения от мен адвокат – адвокатско възнаграждение в условията на чл. 38, ал. 1, т. 3, тоест колегата ме защитава безплатно като нейн колега.

АДВ. К.: Представям списък на разноски.

За да обясня защо беше толкова тежко делото като емоция - засягат се най-важните човешки права на един човек, който е незрящ и има трудности, но все пак търси начин да се реализира и да може да изкарва законни приходи, му е отнема възможността за това и това се сблъсква с факта може ли този човек да изпълнява задълженията си като съдебен заседател, може ли да види веществени доказателства, може ли да прочете обвинителния акт или трябва някой друг да му го чете, тоест конфликтът беше изключително сериозен, както от човешка гледна точка, така и от професионална гледна точка. И когато една България на 1300 години никога не се замислил да си отговори на въпроса ние тука може ли да допускаме тези съдебни заседатели, които са напълно незрящи да изпълняват тези функции, а вместо това КЗД вместо да проучи практиката, вместо да направи това, което с колегата Л. месеци

наред ровихме по всичките близки държави относно практиката на В. съдилища и как е уреден въпросът, КЗД хваща и казва „горката жена, онеправдана, този М. Л. я е лишил от правото на труд“. Много беше сериозен конфликтът и е жалко, че в нашето общество за толкова сериозни въпроси просто се размахват имена, а не се мисли как наистина да бъдат уредени тези въпроси. Това отне много време. Днес много малко хора могат да разберат решението на СЕС и много малко хора ще го прочетат, за да разберат това при какви условия и системи е възможно един незрящ да бъде интегриран, за да извършва такава работа. Това, което остава в нашето общество е пишейки нещо по темата ще видите безброй статии с името на М. Л. и неговата дискриминация и как той е смачкал един незрящ човек, как можа да го стъпче. Ето това беше проблемът. И когато човек застава с името, с лицето си, с отговорността за своето поведение в живота и в личния, и в професионалния си, това нещо боли и боли много дълго време. За това нещо държавата трябва да започне да плаща. А когато има такова отношение, каквото КЗД представя – само когато бъдат осъдени, тогава щели да помислят нещо. Това пише в писмото. Не може това да продължава като начин на уреждане на правоотношенията в тази държава и затова водим това дело, за да ни разбере съда за емоцията и за тези неимуществени вреди, които трябва да бъдат обезщетявани, за да има някаква промяна и за цялото общество.

ЮРК. М.: Моля да отхвърлите исковата молба. Подробни съображения съм изложила в писмени бележки, които представям.

ЮРК. И.: Присъединявам се към колегата юрк. М..

ПРОКУРОРЪТ: Считам, че освен чисто човешките, хуманни, емоционални съображения на ищеца, които споделям и се съгласявам с тях, основни определящи за решаване на делото, следва да бъдат юридически съображения. От чисто юридическа гледна точка е налице един незаконосъобразен административен акт, категорично признат за порочен, незаконосъобразен с влязло в сила решение на ВАС. Няма спор относно наличието на основния определящ елемент от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. На следващо място, налице е пряка причинно-следствена връзка с настъпили неимуществени щети за пострадалия от този административен акт, а именно ищецът М. Л.. Тези вреди бяха доказани по категоричен начин, както от разпита на свидетелката в днешното съдебно заседание, така и от всички съдържащи се по делото доказателства, имайки предвид заеманата към момента на административното наказание длъжност, а именно председател на най-големия съд в страната, с изключително тежки и много на брой отговорности и задължения. След като са налице и трите характерни елемента, а именно незаконосъобразен акт, наличие на доказани вреди и наличие на непосредствена причинна връзка между отменения акт, считам, че съдът следва да уважи така предявената искова претенция по ЗОДОВ. Досежно размерът не намирам същия за завишен, даже бих казал напротив.

СЪДЪТ счете делото за изяснено от правна страна.

ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ на страните в 7-дневен срок от днес да представят

писмени бележки.

ОБЯВЯВА устните състезания за приключили и ОБЯВИ, ЧЕ ЩЕ СЕ ПРОИЗНЕСЕ С РЕШЕНИЕ В СРОК.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 15:36 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: